

JAARVERSLAG | JAARREKENING 2023

Mei 2024

Inhoudsopgave

pagina

Voorwoord	03
01. Missie	04
02. Activiteiten 2023	05
2.1. Masterclassweek "The Art of Singing	05
2.2. Het 56ste IVC LiedDuo	06
2.3. Concerten buiten het concours om	11
03. Directie wisseling	14
04. Artistieke keuzes en resultaten van 2023	14
- Samenwerking componist Bart Visman en tekstdichter Marc Pantus	15
- Van Amelsvoort Prijs	15
- Presentatie	15
- Locaties	15
- Kinderprogramma	16
- Aantal en niveau van de kandidaten	16
- Hedendaagse muziek	17
- Schilderkunst van Esmée Seebregts	17
05. Pers, publiciteit, digitale communicatie, programmaboek en marketing	17
06. Stakeholderanalyse 2023	20
07. SWOT analyse	21
08. Werkgeverschap, bestuur en toepassing van de codes	22
- Werkgeverschap	22
- Bestuur	22
- Code Culturele Diversiteit en Inclusie	23
- Code Governance Cultuur	25
- Fair Practice Code	26
Handtekeningen	28
09. Jaarrekening 2023	29
10. Toelichting op de jaarrekening 2023	35
Handtekeningen	41

Voorwoord

"De stad 's-Hertogenbosch is erg trots op het feit dat zij de thuisbasis is van de IVC. Als culturele hoofdstad van het zuiden van Nederland is het een van onze kostbaarste juwelen."
- Burgemeester 's-Hertogenbosch Jack Mikkers

De International Vocal Competition 's-Hertogenbosch (IVC), ooit een klein zangconcours gericht op zangers uit de Benelux, is uitgegroeid tot een internationaal gerenommeerd zangconcours dat deelnemers, artistiek leiders en supporters van over de hele wereld aantrekt. In 2024 viert de IVC haar 70-jarig jubileum.

In 2023 kan de IVC terugkijken op een vol jaar met vele artistieke hoogtepunten en een jaar waarin we opnieuw vele jonge zangers de kans hebben kunnen bieden hun talent te ontwikkelen en in contact te komen met wereldwijde artistieke leiders. Een jaar waarin we deel uitmaakten van talrijke successen voor een aantal van de meest bijzondere vocale talenten op het internationale operaplatform.

In het vroege voorjaar vond de masterclass The Art of Singing plaats, met als thema "Teach the Teacher" met de focus op het bevorderen van de kwaliteit van het lesgeven, met de gerespecteerde zangdocente Margreet Honig in de hoofdrol. In het najaar van 2023 vond van 10 tot en met 15 oktober de 56e editie van IVC LiedDuo plaats in de sfeervolle Statenzaal van het Noordbrabants Museum en de Verkadefabriek. Deze prachtige locaties voor de activiteiten van de IVC werden gebruikt vanwege de voortdurende bouw van het Theater aan de Parade en werkten goed voor zowel deelnemer als publiek. In 2023 en in lijn met onze missie van de 3 O's (Ontdekken, Ontwikkelen en Overdragen van jong zangtalent) konden we onze zangers veel kansen bieden op podia en concertpodia door heel Nederland in samenwerking met ons netwerk van medewerkers en muzikale partners. Daarnaast was de IVC ook in 2023 weer goed zichtbaar tijdens Opera op de Parade, het gratis toegankelijke en zeer drukbezochte opera evenement op de Parade in 's-Hertogenbosch, met het IVC-Opera concert in samenwerking met Philzuid en Opera Zuid.

Na de zomer maakte de IVC een verandering mee. In september 2023 werd de Britse countertenor Andrew Watts benoemd tot algemeen en artistiek directeur van de IVC, als opvolger van Ivan van Kalmthout. Andrew Watts heeft een indrukwekkende internationale operacarrière opgebouwd met optredens in de meest prestigieuze operahuizen wereldwijd en is een ervaren artistiek leider en een veelgevraagd zangdocent over de hele wereld.

De komst van Andrew Watts belooft een revolutionaire impact op de IVC. De IVC zal zich blijven ontwikkelen en groeien en onze nieuwe visie voor de komende jaren is gebaseerd op de schat aan ervaring die Andrew Watts vanuit de hele wereld meebrengt. De IVC zal de lokale bevolking bij de basis betrekken - we zullen de kinderen koesteren, de jeugd inspireren en iedereen die geïnteresseerd is in vocale kunst de kans geven om het op het hoogste niveau te ervaren.

We zullen alle artistieke uitdagingen waar het IVC de komende jaren voor staat met veel energie en enthousiasme aangaan en we zullen het behoud van klassieke vocale muziek veiligstellen en deze geweldige kunstvorm bevorderen.

Winnie Sorgdrager
Voorzitter Raad van Bestuur

Andrew Watts
Algemeen en Artistiek Directeur

Was getekend 16 mei 2024

1. Missie

De Stichting International Vocal Competition 's-Hertogenbosch heeft ten doel: het bevorderen van belangstelling voor en kennis van in hoofdzaak klassieke vocale muziek. De stichting is gecreëerd vanuit een grote liefde voor de vocale klassieke muziek en de wens deze kunstvorm met een zo groot mogelijk publiek te delen - ook met diegenen die deze muziek niet of nauwelijks kennen. De stichting vervult een noodzakelijke brugfunctie tussen opleiding en professionele muzikale carrière. Dit betreft voornamelijk klassieke zangers, maar ook de pianisten die als gelijkwaardige partners van de zangers optreden. Deze functie wordt samengevat in de drie O's: Ontdekken van jonge zangers door hun deelname aan het concours, Ontwikkelen van het talent van jonge zangers door onder meer het aanbieden van masterclasses en het Overdragen van jonge zangers aan de markt door ze podia te bieden om op treden.

In 2023 hebben we onze missie via de drie O's op verschillende manieren kunnen realiseren:

- Met het 56^e IVC LiedDuo concours: voor dit concours werden uit 95 LiedDuo's (zanger en pianist) die zich voor de eerste ronde hadden aangemeld, 14 LiedDuo's geselecteerd voor de halve finale. De concoursweek werd afgesloten met 4 duo's in de finale. Tijdens de concoursweek werden masterclasses gegeven aan de duo's die niet de finale bereikten.
- In een thematische masterclassweek *The Art of Singing* met de legendarische Nederlandse zangpedagoge Margreet Honig, sopraan Rosemary Joshua en countertenor Andrew Watts en zes jonge zangcoaches, die samen met twaalf jonge zangers niet alleen het zingen maar ook het lesgeven in zingen verder ontwikkelden.
- De verdere uitwerking van onze masterclasswebsite waardoor de schat aan kennis die de IVC over klassieke muziek heeft wereldwijd gedeeld kan worden.
- 26 Laureatenconcerten op podia in het hele land werden in 2023 door de IVC (mede) bezet en hebben tientallen zangers werk- en ontplooiingsmogelijkheden geboden.

Sopranen Daria Brusova (Rusland) en Annabel Kennedy (VK) worden voorbereid op de Finale. Foto: Eli Oscar Awad

2. Activiteiten 2023

2.1 Masterclassweek: The Art of Singing

In 2023 vond van 28 februari t/m 5 maart The Art of Singing IVC Masterclass week plaats, gericht op zowel zangers als zangpedagogen in Willem Twee Toonzaal en het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch.

Een van de absolute groten op het gebied van zangonderwijs in Nederland en ver daarbuiten is Margreet Honig. Zowel wereldsterren als beginnende zangers weten de weg naar haar te vinden om haar opvattingen over de kunst van het goed zingen te leren kennen. De basis van haar techniek is het "vrijmaken" van de adem van de zanger. Vrijheid in ademen impliceert voor haar ook vrijheid in het musiceren en interpreteren. Margreet is in 2023 85 jaar geworden en wil al datgene wat ze al jaren door heeft kunnen geven ook voor het nageslacht bewaren. Vanuit onze missie van het Ontwikkelen en vanuit het idee deze kennis ook via de IVC Masterclass Website aan te kunnen bieden is de IVC een samenwerking met de Margreet Honig Foundation aangegaan die tot de masterclassweek "The Art of Singing" geleid heeft.

Het concept van deze masterclassweek is volledig nieuw. Niet alleen voor de IVC maar voor de gehele wereld. De O van Ontwikkelen uit onze missie had deze keer niet alleen betrekking op jonge vocalisten maar ook op jonge zangleraren die van Margreet Honig konden leren hoe jonge zangers technisch te begeleiden. "Teach the teachers". In sommige van de masterclasses kregen jonge zangers les van aankomende zangleraren en Margreet Honig stond aan de zijkant om aan haar "coachpupillen" aanmoediging en kritiek te geven waar dat volgens haar gepast was. Op deze manier leerden de coaches niet alleen het vak van iemand die haar sporen meer dan verdiend heeft maar konden de zingende deelnemers ook uit eerste hand leren door te werken met zoveel verschillende coaches. Met daarbij het commentaar van Margreet hoe je als zanger de enorme hoeveelheden informatie die je van anderen krijgt kunt filteren om met datgene wat voor jou past je voordeel te doen.

Masterclassweek: The Art of Singing met vlnr Rosemary Joshua, Margreet Honig en Andrew Watts.

Foto: Karin van Gilst

Naast de sessies met de zangleraren in spe kregen de zangers ook masterclasses van Margreet Honig zelf, almede van de Artistiek leider van De Nationale Opera Studio sopraan Rosemary Joshua en van countertenor Andrew Watts, die vanaf 1 september 2023 Algemeen en Artistiek Directeur van de IVC

is geworden. Zij werkten aan een repertoire dat veel Mozart en Händel en aria's naar keuze bevatte. Dit repertoire werd in een presentatieconcert met het publiek gedeeld.

In de masterclasses werd bewust gekozen voor begeleiders die voorheen als kandidaten aan de IVC meededen. Ian Tindale, Hikaru Kanki en Sara Pavlovic kregen daarmee ook een kans om verdere ervaring op te doen, samen met coaches van wereldformaat.

Door de samenwerking met de Margreet Honig Foundation waren er vele nieuwe gezichten in de Willem Twee Toonzaal te ontwaren in de drukbezochte openbare masterclasses en het uitverkochte slotconcert. De masterclasses zijn ook opgenomen voor de IVC Masterclass Website. De samenwerking met de Margreet Honig Foundation zal worden gecontinueerd.

2.2 Het 56e IVC LiedDuo concours

Van 10 t/m 15 oktober vond het 56^e LiedDuo concours plaats in 's-Hertogenbosch. Aangezien de nieuwbouw van Theater aan de Parade nog niet klaar was, werd het concours dit jaar gehouden in de Statenzaal van het Noordbrabants Museum en de finale op 5 oktober vond plaats in de Grote zaal van de Verkadefabriek.

In navolging op de door Corona ingezette vorm van jurybeoordeling van de voorronden uitsluitend via YouTube inzendingen, heeft ook in 2023 de eerste selectie van aanmeldingen voor het 56ste IVC LiedDuo concours in die vorm plaats gevonden. Deze eerste ronden vonden plaats in mei in het oude IVC- kantoor aan de Prins Bernhardstraat 8 en enkele maanden later in juni nogmaals, nu in het nieuwe IVC- kantoor aan de Parade 12. De deelnemers zonden hun bijdragen digitaal in. De beoordeling echter vond wel plaats door een 'live' jury. De juryleden waren allen lijfelijk aanwezig op het IVC kantoor om met elkaar samen dezelfde fragmenten te zien en beluisteren. Deze werden geprojecteerd en afgespeeld op een groot beeldscherm. Om zo een gelijkwaardige beoordeling te realiseren van de LiedDuo's die werden toegelaten tot de halve finale van het 56ste IVC LiedDuo. Ook dit jaar hebben wij, in navolging op het jaar ervoor, besloten alle nationaliteiten toe te laten, ongeacht de politieke situatie in hun land.

- Tijdens de eerste sessie van de eerste ronde in mei werden de inzendingen van de duo's met de virtuele audities via YouTube beoordeeld door Ed Spanjaard (dirigent en pianist), Mauricio Fernandez (voormalig verantwoordelijke voor vocale bezettingen van de Zaterdagmatinee) en Peter Gijsbertsen (tenor en IVC-laureaat).
- Tijdens de tweede sessie van de eerste ronde die plaatsvond in juni kwam naast Ed Spanjaard en Mauricio Fernandez ook Charlotte Margiono (sopraan en nu zangcoach) naar 's-Hertogenbosch om nog twee dagen de inzendingen via YouTube te jureren.

In totaal schreven 95 Duo's zich in voor het 56^e concours met 42 verschillende nationaliteiten. Voor de halve finale, live in 's-Hertogenbosch, werden 14 duo's toegelaten met 17 verschillende nationaliteiten. De leeftijdsgrens voor de deelnemers is weer genormaliseerd na de aanpassingen als gevolg van de Coronaperiode. De zanger(es) kan maximaal 32 jaar oud zijn op de dag van de finale en de pianist 35 jaar.

Ook dit jaar kon de IVC trots zijn op de juryleden die zitting namen in de hoofdjury van het LiedDuo concours. De juryvoorzitter was Bo Skovhus, de gevierde Deense bariton die zijn carrière vanuit Wenen over de hele wereld heeft uitgebouwd en in Lied een grote reputatie heeft opgebouwd. Voormalig IVC-winnares en mezzosopraan Sophie Koch uit Frankrijk keerde nu als jurylid terug naar 's-Hertogenbosch, net als de juryvoorzitter is zij beroemd om zowel opera-uitvoeringen als

liedinterpretaties. Voor het eerst nam een componiste op eigen titel plaats in de jury: de Britse Errollyn Wallen heeft een enorme staat van dienst en schreef als eerste zwarte vrouw een compositie die door de BBC Proms in opdracht werd gegeven. Zij was, voorafgaand aan de IVC LiedDuo competitie, ook jurylid bij BBC Cardiff Singer of the world. Het volgende jurylid van de 56ste IVC LiedDuo, Stefan Vladar, is de vaste begeleider van Bo Skovhus maar ook dirigent en de muzikdirecteur van het Stadttheater Lübeck. De van oorsprong Georgische pianiste Nina Gvetadze maakte van Nederland haar thuis en won de Franz Liszt Piano Competitie in Utrecht. Zij is ook de artistiek leider van het Delft Chamber Music Festival. Het zesde en laatste jurylid in de rij, Hans Eijsackers, is een van de meest vooraanstaande Nederlandse pianisten en ook de leider van het Studenten liedduo concours in Groningen alsmede een van de artistiek leiders van het Internationaal Lied Festival Zeist. Hans is een vaste en graag geziene gast bij de IVC, zowel in de jury als in de hoedanigheid van begeleider op de Opera I Oratoriumconcoursen.

Juryleden vlnr voor: Sophie Koch, Nina Gvetadze en Errollyn Wallen. Daarachter vlnr: Hans Eijsackers, Stefan Vladar, Andrew Watts en Bo Skovhus

Juniorjuryleden vlnr: Salvador Simão, Margarita Dudčaka, Jasperina Verheij, Maura Wesseling, Evi Vullings, Inês Carramão

De (inter-)nationale pers werd in de Persjury vertegenwoordigd door Anna Picard (onder andere De Independent, UK), Peter van der Lint (Trouw), Marjolijn Sengers (Brabants Dagblad), Hein van Eekert (NPO Klassiek) en Bo van der Meulen (Place de l' Opéra),

Een zestal studenten van verschillende conservatoria (Den Haag, Amsterdam, Utrecht, Maastricht, Rotterdam) vormden in 2023 de jongerenjury. Nieuw aan de samenstelling was dat de IVC ook (zeer jonge) studenten uit de vooropleidingen van twee conservatoria erbij heeft betrokken en de geografische spreiding over het hele land extra aandacht heeft gegeven. Na afloop ontvingen wij wederom zeer enthousiaste reacties van de junior juryleden. Zij hebben het als zeer inspirerend ervaren dat ze op deze wijze als studenten betrokken worden bij het concours en de kans krijgen 'aan de andere kant van de tafel te zijn' in plaats van op het podium te staan en zo een kijkje in de professionele wereld van zang krijgen.

In het kort een omschrijving van de programmaonderdelen van 2023:

- *Openingsrecital*
Het 56^e LiedDuo concours werd geopend met een optreden van het Britse jurylid en componiste Errollyn Wallen. Zij bracht liederen ten gehore uit haar eigen Songbook, evenals solo pianostukken.

Errollyn Wallen. Foto: Kelly Alexander

- Tevens zong tijdens het Openingsrecital sopraan Sophia Burgos, prijswinnares voor de beste uitvoering van het IVC-prijslied in 2021, het IVC-prijslied uit dat jaar: *Vermeers Gold*. Daarnaast beleefde het nieuwe IVC-prijslied *Veronese's Green*, eveneens van componist Bart Visman en tekstdichter Marc Pantus, de wereldpremière en werd uitgevoerd door mezzosopraan en winnares van de Van Riemdijk Prijs voor het Verplichte IVC-lied in 2022 Linsey Coppens. Beide zangeressen werden begeleid door jurylid en pianist Hans Eijsackers aan de piano.
- *Halve finales*
Tijdens de halve finales op 11 en 12 oktober in de Statenzaal van het Noordbrabants Museum presenteerden van de 14 geselecteerde duo's zich er 13 (1 duo was genoodzaakt zich wegens ziekte terug te trekken) aan de internationale jury, aan de persjury, de junior jury en het publiek.
 - *Recital IVC-Laureaten*
Twee duo's die in de eerdere edities van het LiedDuo concours in de prijzen vielen, mezzosopraan Esther Valentin & pianist Anastasia Grishutina (prijswinnaars 2019) en sopraan Sophia Burgos & pianist Daniel Gerzenberg (prijswinnaars 2021), waren terug in 's-Hertogenbosch en op 13 oktober te horen tijdens een gevarieerd concertprogramma met werken van Sergej Rachmaninov, Henri Duparc, Richard Strauss, George Crumb en Hugo Wolf.
 - *Masterclasses*
Duo's die niet worden geselecteerd voor de finale krijgen de kans om zich verder te ontwikkelen tijdens de masterclasses die worden aangeboden. Tijdens de 56^e IVC LiedDuo werden masterclasses gegeven door drie juryleden: componiste Errollyn Wallen, pianiste Nino Gvetadze en mezzosopraan Sophie Koch. Het was de eerste maal dat de IVC een componiste een masterclass liet geven. Het waren drie zeer uiteenlopende masterclasses: compositie, piano en zang. De interesse voor de masterclasses was ook nu weer groot. Masterclasses zijn altijd interessant, zowel voor zangliefhebbers in het publiek als vanuit het

oogpunt van de zangers gezien. De zangers waarderen het altijd zeer dat ze vanuit IVC deze leerzame kansen aangeboden krijgen in aanvulling op hun concours deelname.

- *Recital Winterreise van Schubert*
Tijdens dit concours vond een recital plaats met twee wereldberoemde juryleden, bariton Bo Skovhus en pianist Stefan Vladar. Zij lieten op zaterdagavond 14 oktober het publiek genieten van hun uitvoering van de bekende liedcyclus *Winterreise* van Schubert in een goed gevulde Statenzaal van het Noordbrabants Museum.
- *Why poetry matters*
De pianist van het LiedDuo dat in 2021 de eerste prijs won Daniel Gerzenberg, is niet alleen pianist maar ook een bekroond dichter. Tijdens de lezing "Why poetry matters" zette hij uiteen waarom poëzie zo belangrijk is in Lied en maakte duidelijk dat deze twee kunstvormen onomstotelijk met elkaar verbonden zijn.
- *Finale*
In de Verkadefabriek presenteerde Anna Trombetta de finale van het LiedDuo concours 2023 voor een volle Grote Zaal. Tijdens de finale streden de vier in de finale overgebleven LiedDuo's, Daria Brusova & Mark Vaza, Annabel Kennedy & Ana Manastereanu, Giacomo Schmidt & Jong Sun Woo en Marie Maidowski & Youngseob Jeon om de prijzen. Ondanks het hoge niveau van de individuele finalisten kon de Jury onder voorzitterschap van bariton Bo Skovhus dit jaar geen duo als ronduit terechte winnaar aanwijzen. Het besluit werd genomen op basis van de beoordeling als duo, niet op basis van zanger en pianist afzonderlijk. Om die reden is besloten twee tweede prijzen toe te kennen en geen eerste prijs uit te reiken.

Hieronder het overzicht van de prijswinnaars van 2023:

Staetshuys Fonds Prijs € 3.500, maar twee maal uitgereikt, totaal € 7.000

Daria Brusova, sopraan (Rusland, 1997) & Mark Vaza, pianist (Rusland, 1999)

Marie Maidowski, sopraan (Duitsland, 1998) & Youngseob Jeon, pianist (Zuid-Korea, 1989)

Van Riemsdijk Prijs € 3.000

Giacomo Schmidt, bariton (Duitsland, 1997) & Jong Sun Woo, pianist (Zuid-Korea, 1992)

Van Amelsvoort Prijs € 2.500

Marie Maidowski, sopraan (Duitsland, 1998) & Youngseob Jeon, pianist (Zuid-Korea, 1989)

Prijs Vrienden IVC € 2.000

Vinicius Costa da Silva, bas-bariton (Brazilië, 1995) & Pierre-Nicolas Colombat, pianist (Frankrijk, 1992)

Rudolf Jansen Prijs € 1.500

Mark Vaza, pianist (Rusland, 1999)

ANED Fonds Publieksprijs € 1.500

Giacomo Schmidt, bariton (Duitsland, 1997) & Jong Sun Woo, pianist (Zuid-Korea, 1992)

Pers Prijs € 1.000

Annabel Kennedy, mezzosopraan (Verenigd Koninkrijk 1997) & Ana Manastireanu, pianist (Roemenië, 1995)

Junior Jury Prijs € 500

Annabel Kennedy, mezzosopraan (Verenigd Koninkrijk 1997) & Ana Manastireanu, pianist (Roemenië, 1995)

Engagementsprijs Internationaal Lied Festival Zeist

Giacomo Schmidt, bariton (Duitsland, 1997) & Jong Sun Woo, pianist (Zuid-Korea, 1992)

Engagementsprijs Vrienden van het Lied

Elenora Hu, sopraan (Nederland, 1995) & Amy Chang, pianist (Nieuw-Zeeland, 1994)

Prijswinnaars 2023 vlnr: Mark Vaza en Daria Brusova, Annabel Kennedy en Ana Manastireanu, Giacomo Schmidt en Jong Sun Woo, Marie Maidowski en Youngseob Jeon. Foto: Eli Oscar Awad

Korte toelichting bij enige prijzen:

Staetshuys Fonds Prijs: Deze prijs fungeert sinds 2021 als de Tweede prijs van het concours, in dit geval het LiedDuo concours. Zoals hierboven toegelicht is deze prijs dit jaar tweemaal uitgereikt, in plaats van de Eerste Prijs die niet is toegekend.

Van Riemsdijk Prijs: Deze prijs wordt uitgereikt voor de beste vertolking van het verplichte Lied van het concours, het Prijslied. In deze editie was dat *Veronese's Green*, door componist Bart Visman en tekstdichter/bariton Marc Pantus. Meer over de impact van dit lied verderop in het bestuursverslag.

Van Amelsvoort Prijs € 2.500: dit jaar was het voor het eerst dat de Van Amelsvoort Prijs werd uitgekeerd en werd toegekend voor de beste uitvoering van de compositie van de hand van een vrouwelijke componist.

2.3 Concerten buiten het concours om

De missie van de IVC, in het kader van de O van Overdragen, is er onder meer op gericht om zangers en pianisten verder te helpen in hun carrière. Dankzij de bemiddeling van de IVC is het voor vele partners in de regio mogelijk om jonge kunstenaars met een enorm talent te kunnen engageren aangezien de IVC over een groot netwerk van zeer getalenteerde zangers beschikt. De kruisbestuiving tussen de diverse culturele organisaties, orkesten en koren is daarom van een ongelooflijk belang, ook voor onze organisatie. De jarenlange samenwerkingen die hier genoemd worden zijn een reden van trots maar ook teken van de kracht van de culturele banden binnen de regio en soms daarbuiten. Een gemeenschap waaraan de IVC zo veel mogelijk bij wil dragen.

Dit grote aantal activiteiten buiten het concours is zeldzaam voor een zangconcours. Het zorgt allereerst voor een blijvende band met de laureaten en ten tweede voor een cultureel hoogwaardig aanbod dat zonder de IVC moeilijk te bereiken zou zijn.

a. Bach op Zaterdag

Ook in 2023 werd de samenwerking met de Stichting Bach op Zaterdag gecontinueerd en vond een zestal uitvoeringen plaats in de Grote Kerk aan het Kerkplein in Den Bosch. Dat Nederland een grote Bach traditie kent moge duidelijk zijn, de kerk is altijd tot op de laatste stoel gevuld tijdens de uitvoeringen van de Bach Cantates, die in 2023 plaats vonden in januari, maart, juni, september, oktober en december. In maart werd het zelden uitgevoerde Stabat Mater van Bach ten gehore gebracht, een eigen bewerking van Bach van het wereldberoemde Stabat Mater van Pergolesi. Tijdens de zes cantates, begeleid door het Bach Collegium onder leiding van dirigent Jeroen Felix, waren volgens traditie IVC- laureaten te horen, waaronder Nikki Treurniet, Linsey Coppens, Esther Kouwenhoven, Florieke Beelen, Leonie van Rheden en Vincent Kusters.

b. Opera op zondag

In samenwerking met Theater aan de Parade werden in 2023 in Willem Twee Toonzaal in Den Bosch twee operaconcerten georganiseerd in het kader van 'Opera op zondag'. Winnaar van de Wagnerprijs en de ANED-publieksprijs van het 55ste IVC in 2022 sopraan Silvia Sequeira zong, begeleid door pianiste Abigail Richards, op zondag 5 februari in een volle zaal een prachtig programma waar Wagners beroemde Wesendoncklieder cyclus deel van uit maakte naast repertoire van Liszt, Puccini en Verdi.

Op zondag 12 maart bracht publiekslieveling van het 54ste IVC LiedDuo 2021, bas-bariton Matthias Hoffmann (hij won de publieksprijs en de Junior Jury Prijs in 2021) samen met zijn pianiste Lisa Ochsendorf een eveneens mooi en gevarieerd opera programma met werken van onder meer Ives, Bizet, Verdi en Joh. Strauss.

De IVC biedt de laureaten op deze wijze een mogelijkheid om terug te keren naar 's-Hertogenbosch en weer te zingen voor hun concours publiek, wat door zowel zangers als publiek (waaronder altijd onder meer hun gastgezinnen) zeer gewaardeerd wordt. Bij het samenstellen van deze recitals wordt aan de duo's de vrije hand gegeven. Het is altijd bijzonder om te zien hoe de ontwikkeling van deze jonge talenten verder gaat na hun deelname aan het concours en ze met veel enthousiasme en overtuiging een artistiek volwaardig programma neerzetten.

c. Dirigent Bernhard Touwen, Stichting Heusden-Vesting Klassiek, Vocaal Ensemble Markant, Concerto Brabant, Con Amore Leiden en Concertkoor Haarlem

Ook in 2023 heeft de samenwerking tussen de IVC en de Brabantse dirigent Bernhard Touwen weer vele muzikale vruchten afgeworpen. Deze samenwerking biedt Bernhard en de gezelschappen waar hij als dirigent aan verbonden is de mogelijkheid om goede zangers te engageren en de IVC om jong talent uit de IVC-concours vijver professionele ervaring op goede podia te verschaffen.

In april 2023 vonden de traditionele en altijd uitverkochte Matthäus Passion uitvoeringen in de Catharijnekkerk in Heusden-Vesting plaats met medewerking van IVC-laureaten sopraan Xueli Zhou en mezzosopraan Jolana Slavikova. Met hetzelfde koor, Vocaal Ensemble Markant, orkest Concerto Brabant en dezelfde solisten werd de uitvoering van de Matthäus Passion herhaald in Leipzig in mei 2023.

In 2023 vonden op 4 mei de jaarlijkse Herdenkingsconcerten in Oisterwijk en 's-Hertogenbosch plaats met een uitvoering van het Requiem van Mozart, waaraan werd meegewerkt door Vocaal Ensemble Markant, Concerto Brabant en IVC-laureaten Tinka Pypker, sopraan, Leonie van Rheden, mezzosopraan, Stanisław Napierała, tenor en Szymon Raczkowski, bariton.

Op 14 mei 2023 dirigeerde Bernhard Touwen Concertkoor Haarlem begeleid door Concerto Brabant en vond de uitvoering van de Carmina Burana in de Philharmonie in Haarlem plaats, met medewerking van IVC-prijswinnaars sopraan Gulnara Shafigullina en bas Stefan Astakhov.

Op 14 oktober werd de Petite Messe Solennelle van Rossini uitgevoerd in de Marekerk in Leiden met begeleiding door piano en harmonium en met zang van het IVC-solisten kwartet sopraan Deirdre Angent, mezzosopraan Carina Vinke, tenor Peter Gijsbertsen en bas Georg Gädker.

De prettige samenwerking met dirigent Bernard Touwen werd voor het jaar 2023 afgesloten met een Kerstconcert, wederom in de Catharijnekkerk in Heusden op 16 december 2023 waar *Nun komm, der Heiden Heiland* van J.S. Bach, *Mis in C-Groot, op. 86* van L. van Beethoven en *Vom Himmel hoch* van F. Mendelssohn Bartholdy ten gehore werden gebracht door IVC-solisten Lenneke Ruiten (sopraan), Mitch Raemaekers (tenor), Leonie van Rheden (mezzosopraan), Vincent Kusters (bariton), in samenwerking met Vocaal Ensemble Markant en begeleid door het orkest Concerto Brabant onder leiding van dirigent Bernhard Touwen.

d. Opera op de Parade

Tijdens de Opera-3-daagse op de Parade vond dit jaar tussen de Opera op de Parade op donderdag en de Sing-a-long op zaterdag het IVC-Opera Concert plaats op vrijdag 23 juni. Tijdens het concert zou aanvankelijk prijswinnares van de IVC uit 2022, de Portugese sopraan Sílvia Sequeira, optreden met de internationaal befaamde tenor Leonardo Capalbo. Wegens ziekte werd Leonardo Capalbo op het allerlaatste moment vervangen door tenor en IVC-prijswinnaar 2017 Anton Kuzenok. Op een volle Parade en met de St. Jan op de achtergrond werden tijdens een prachtige zomeravond de solisten begeleid door het Strijkkwartet philharmonie zuidnederland onder leiding van dirigent Ed Spanjaard.

Opera op de Parade met tenor Anton Kuzenok en sopraan Sílvia Sequeira. Foto: IVC

e. Lunchconcert in de Kleine Zaal van het Concertgebouw te Amsterdam

Ook tijdens het traditionele lunchconcert in de Kleine Zaal van het Concertgebouw in Amsterdam, waar een IVC-prijswinnaar mag optreden, waren op woensdag 21 juni 2023 sopraan en prijswinnares 2022 Sílvia Sequeira en pianiste Abigail Richards te horen.

f. Noten op de Noen in Helvoirt

Op zondag 19 maart vond in de sfeervolle Oude Sint Nikolaaskerk in Helvoirt een recital plaats in de jaarlijks terugkerende Noten op de Noen cyclus 2023. Ditmaal trad IVC-Vriendenprijswinnares uit 2022 op, sopraan Irene Hoogveld, begeleid door pianiste Maxime Snaterse, met een gevarieerd programma.

g. Sinfonia Rotterdam

Ook met Sinfonia Rotterdam, hét kamerorkest van Rotterdam, onder leiding van chef-dirigent Conrad van Alphen is een goede samenwerking met de IVC ontstaan dat reeds meerdere jaren beslaat. In maart 2023 werd in Rotterdam en Den Haag een concertreeks van drie concerten uitgevoerd van de cantate 'Arianna a Naxos' van J. Haydn waaraan IVC-laureaat en sopraan Tinka Pypker in de rol van Arianna te horen was. Sopraan en concoursdeelnemer Kris Ng was als DNOA alumna als understudy bij deze produktie betrokken en heeft alle repetities en concerten bijgewoond en met het orkest gerepeteerd.

h. Optreden prijswinnares Sílvia Sequiera voor Rotary Den Bosch

Op 13 december vond als eerste optreden in het hernieuwde Theater aan de Parade in Den Bosch het optreden plaats van sopraan Sílvia Sequiera samen met pianiste Abigail Richards op tijdens het Gala Kerstdiner van de Rotary Den Bosch. Sílvia won tijdens het 55ste IVC Opera | Oratorium in 2022 de Wagnerprijs en tevens de Publieksprijs.

3. Directiewisseling

Na zes jaar aan de IVC verbonden te zijn heeft Ivan van Kalmthout de positie van artistiek directeur van het Teatro Nacional São Carlos in Lissabon aanvaard. Vanaf 1 september is hij opgevolgd door de internationaal bekende countertenor Andrew Watts die zijn functie bij de IVC betitelt als algemeen en artistiek directeur. Voor het bestuur van de IVC was het een zware opgave om in een relatief korte tijd een nieuwe leider voor de organisatie te vinden, maar de taak is met glans vervuld. Andrew Watts heeft dezelfde internationale blik en een groot netwerk zoals Ivan van Kalmthout heeft en Annett Andriesen dat voor hem had. De IVC is een organisatie die een enorme wereldwijde uitstraling naar 's-Hertogenbosch brengt. Andrew Watts is er zich tegelijkertijd van bewust dat een verdere versteviging van de contacten met amateurzangers uit de regio veel voor de IVC en voor het genieten van zang in het algemeen kan betekenen en wil ook uitdrukkelijk aan dat gebied aandacht besteden.

Andrew Watts heeft een ambitieuze, duidelijke en duurzame visie voor de IVC. Volgens Andrew is de connectie met de plaatselijke gemeenschap net zo belangrijk als die met het (inter-)nationale publiek. De IVC zal onder zijn leiding een volledig inclusieve organisatie zijn met het concours als kerntaak, maar die zich ook richt op activiteiten voor degenen voor wie zingen pure vreugde en geen carrière is. De aandacht voor kunst en cultuur in het onderwijs is steeds minder geworden en de IVC wil graag een nieuwe generatie kunstenaars ondersteunen door middel van professionele netwerken en ervoor zorgen dat de IVC-uitblinkers in hun carrière vooruitkomen. De IVC moet uitgroeien tot een kunstcentrum voor 's-Hertogenbosch en Nederland – een plaats vol vrolijkheid, creativiteit en ontwikkelingsmogelijkheden.

Ivan van Kalmthout (links) en Andrew Watts. Foto: Kelly Alexander

4. Artistieke keuzes en resultaten van 2023

Samenwerking met Bart Visman en Marc Pantus, het verplichte IVC-lied

Elke 2 jaar laat de IVC een eigen lied componeren wat vervolgens als verplicht werk door alle deelnemers aan het concours moet worden ingestudeerd en uitgevoerd. Dit verplichte lied is een manier om hedendaagse componisten de kans te geven een nieuw werk te schrijven en deze opdrachtcompositie zorgt ervoor dat de deelnemers aan het concours op een heel directe manier met elkaar vergeleken kunnen worden. Verder zingen zij gedurende het concours elk verschillend

repertoire. Het verplichte werk wordt achtereenvolgens uitgevoerd tijdens twee concoursen: zowel in het Opera Oratorium concours als het LiedDuo concours.

In 2021 tijdens het 54ste IVC LiedDuo en in 2022 tijdens het 55ste IVC Opera Oratorium werd het lied *het Goud van Vermeer* als verplicht werk door de concours deelnemers gezongen. Componist Bart Visman en tekstdichter Marc Pantus (zelf bariton) schreven een lied dat direct in verbinding staat met de ervaringen van een zanger op een podium. Zoals Marc Pantus, zelf zanger, het onder woorden bracht: "Je hebt een datum in je kalender waarop je een nieuw werk moet zingen, je kent het niet, je weet nooit echt hoeveel voorbereiding het vergt, en toch lukt het elke keer weer om op die dag muziek te maken met het orkest, de collega's en soms het koor. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar dat is het niet." Het lied gaat over wat een kandidaat in een concours voelt en ervaart, de zenuwen en onzekerheden, geschreven met humor en melancholie. Er zijn twee versies van het werk, een Engelstalige en een Nederlandstalige versie.

De directheid en eigentijdsheid van het succesvolle Goud van Vermeer hebben ertoe geleid dat aan tekstschrijver Marc Pantus en componist Bart Visman voor de concoursen van 2023 en 2024 een hernieuwde opdracht voor een nieuw werk werd gegeven. Dit nieuwe werk ging in première tijdens het openingsconcert van het 56ste IVC LiedDuo en werd gezongen door mezzosopraan Linsey Coppens. Het gaat opnieuw over de ervaringen van jonge artiesten tijdens hun eerste stappen op het podium in hun carrière en de interne psychologie die daarmee

gepaard gaat. De schilderkunst blijft ook nu inspireren, het tweede lied is getiteld *Veronese's groen*.

Van Amelsvoort Prijs

In 2023 is voor de eerste keer in de IVC-geschiedenis een prijs gewijd aan de beste vertolking van een Lied, gecomponeerd door een vrouwelijke componist. De prijs, een geldbedrag van € 2.500,00 is beschikbaar gesteld door het echtpaar André en Josée van Amelsvoort- van Dongen. Het heeft er inderdaad toe geleid dat tijdens het concours een aanzienlijk aantal deelnemers op gingen voor deze prijs en het werk van vrouwelijke componisten meer in de schijnwerpers stond. Zo werden werken uitgevoerd van onder meer Alma Mahler, Kaija Saariaho, Amy Beach, Maria Herz, Isabel Mundry, Rosy Wertheim, Régine Wieniawski, Muriel Herbert, Henriëtte Bosmans, Nadia Boulanger, Lily Boulanger en Judith Weir. De prijs is toegekend aan Marie Maidowski, sopraan (Duitsland, 1998) & Youngseob Jeon, pianist (Zuid-Korea, 1989).

Presentatie

In navolging op het succes van haar presentatie van het 54ste IVC LiedDuo in 2021 lag in 2023 de presentatie in de zaal als wel online wederom in de handen van mezzosopraan Anna Trombetta. Ook dit jaar presenteerde zij het concours met flair en charme en bereikte zij via de streaming online bezoekers vanuit de hele wereld.

Locaties

Aangezien het 56ste IVC LiedDuo net voor de opening van het nieuwe Theater aan de Parade plaatsvond, waren we genoodzaakt ook in 2023 nog gebruik te maken van alternatieve locaties. In 2023 vond het concours dan ook wederom plaats in diverse locaties in Den Bosch:

- Voor het liedconcours zijn de eerste ronden online. De 95 liedduo's die zich hadden aangemeld zijn beoordeeld door de jury via video's die waren ingestuurd en die beoordeling vond plaats in het nieuwe kantoor van de IVC aan de Parade 12.
- De halve finales van het 56ste IVC LiedDuo vonden plaats in de stijlvolle blauwe Statenzaal in het Noordbrabants Museum.
- De finale vond plaats in de Grote Zaal in de Verkadefabriek.

De sfeervolle Blauwe Zaal in het Noordbrabants Museum. Foto: Kelly Alexander

Beide locaties boden wegens het ontbreken van Theater aan de Parade een prachtig alternatief voor het Lied concours. Beide locaties hebben een goede akoestiek en zijn geschikt voor klassieke zang, maar zijn beperkt qua omvang en bieden slechts beperkte ruimte voor publiek. Het Theater aan de Parade heeft vlak na het concours haar deuren weer geopend en we zijn verheugd dat we in 2024 weer in onze thuisbasis terecht kunnen en in kunnen zetten op het ontvangen van meer publiek.

Kinderprogramma

Het is het streven van de IVC een verbinding leggen met de jongste generatie om hen in contact te brengen met muziek die voor velen onder hen niet tot het dagelijkse muziekaanbod hoort. In het verleden werd tijdens het Opera Oratorium concours een eenmalig kinderconcert georganiseerd dat altijd goed bezocht werd. In de afgelopen twee jaar is gepoogd om een educatief programma op school, met een speciaal programma "Wolf, Leeuw en Zwanen", speciaal gericht op kinderen over het bezoek aan een concert, vorm te geven. Het is in 2023 aangeboden aan de Cultuurroute in Den Bosch en besloten is in samenwerking met Huis73 om een nieuwe strategie uit te werken en zo aan te sluiten bij het muzikale educatieprogramma in de regio in 2024 en 2025.

Aantal en niveau van de kandidaten

Voor het LiedDuo concours in 2023 ontvingen wij 95 aanmeldingen van LiedDuo's, een hoger aantal dan voor het LiedDuo concours in 2021. De 95 duo's hadden 42 nationaliteiten. Van de 95 LiedDuo's werden na de digitale eerste ronde 14 duo's (17 nationaliteiten) toegelaten tot de halve finale, zoals uitvoerig beschreven in hoofdstuk 2.2. Het niveau van de deelnemers was ook dit jaar bijzonder hoog. Zoals eveneens eerder beschreven kon ondanks het hoge niveau van de finalisten de Jury onder voorzitterschap van bariton Bo Skovhus dit jaar geen ronduit terechte winnaar aanwijzen. Het besluit werd genomen op basis van de beoordeling als duo, niet op basis van zanger en pianist afzonderlijk, wat maakte dat er geen duo was dat er zo met kop en schouders uitsprong, ondanks de

hoge kwaliteit van de individuele artiesten, dat het zonder twijfel de eerste prijs toegekend kreeg. Om die reden is besloten twee tweede prijzen toe te kennen en geen eerste prijs uit te reiken.

Hedendaagse muziek

De IVC blijft een unieke positie innemen als concours waar het Prijslied (het verplichte opdracht werk van de IVC) een prominente plaats inneemt en door alle deelnemers moet worden ingestudeerd. Tevens blijft muziek van na 1920 een verplicht onderdeel van het concoursrepertoire. Het is steeds duidelijker te merken dat de verplichting om hedendaags repertoire uit te voeren tot een steeds grotere diversiteit in het gekozen repertoire leidt. De beschikbaar gestelde Van Amelsvoort prijs voor de beste uitvoering van werk van een vrouwelijke componist heeft daar zeker ook toe bijgedragen.

Schilderkunst van Esmée Seebregts: de in 's-Hertogenbosch geboren Esmée Seebregts exposeerde in het Noordbrabants Museum waar haar werk "Partituur" de aandacht trok vanwege de connectie die ze maakte tussen schilderkunst en muziek. Vandaar dat toenmalig IVC directeur Ivan van Kalmthout haar gevraagd heeft of de IVC een van haar kleurrijke kunstwerken op het podium in de Statenzaal van het Noordbrabants Museum geplaatst kon worden om de jonge kunstenaar wederom een podium te bieden en de innerlijke verbondenheid van verschillende kunstdisciplines met elkaar te benadrukken. Tijdens alle onderdelen van het concours die plaatsvonden in de Statenzaal was haar werk te bewonderen.

5. Pers, publiciteit, programmaboek en digitale communicatie

Het werk rondom pers, publiciteit en de productie van het programmaboek werd dit jaar door het eigen IVC-team gerealiseerd.

Er was zowel voor de Margreet Honig Masterclass week als voor het 56ste LiedDuo goede aandacht in de lokale, regionale en landelijke en buitenlandse pers. De komst van de nieuwe IVC-directeur Andrew Watts zorgde voor de nodige additionele publiciteit. We hebben in 2023 publicaties en uitvoerige interviews gehad in de nationale geschreven pers (waaronder NRC Handelsblad, Trouw, De Volkskrant, Luister, Zing Magazine) als ook de regionale pers in onder meer het Brabants Dagblad, De Gelderlander, Brabant Cultureel en de kleinere regionale en lokale kranten als ook online via onder meer Classic.nl, Place de l'Opera. Verder werd het Openingsrecital van Errollyn Wallen uitgezonden op NTR Radio 4 en was er een optreden van de twee prijswinnende duo's tijdens een live uitzending van NTR Podium op Radio 4 de dag na de finale. In de buitenlandse pers werd verslag gedaan van het concours in diverse landen, waaronder Duitsland (Deutschlandfunk radio), België en Spanje.

Op vele zichtbare locaties in 's-Hertogenbosch wapperden de IVC-banieren

Er werd voor de Margreet Honig Masterclass week “The Art of Singing” door Margreet Honig zelf een radiospot ingesproken dat via NPO Radio 4 het publiek attendeerde op de masterclass week. En ook voor het concours werd een promotionele radiospot ingesproken. Deze was te beluisteren via NPO Radio 4 STER-reclame en Classic.nl.

Er waren postercampagnes in rond 's-Hertogenbosch, zowel voor de “Art of Singing” masterclass week als voor het concours. Op vele zichtbare locaties in 's-Hertogenbosch wapperden ook dit jaar de IVC- banieren. Het jaar 2023 werd afgesloten met een IVC-naamsbekendheidcampagne met posters gericht op de lokale bevolking, opgezet door een nieuw aangetrokken lokaal grafisch ontwerp bureau Attak.

De IVC-naamsbekendheidcampagneposters gericht op de lokale bevolking

In 2023 was wederom een full colour A4 formaat programmaboek, met interviews van onder meer de Britse journaliste Shirley Apthorp. De cover werd gesierd door een foto van het prijswinnende duo van het 55ste IVC LiedDuo in 2021 Sophia Burgos en Daniel Gerzenberg. De foto, het campagnebeeld van het 56ste IVC, werd gemaakt door fotograaf Hans Withoos. Een andere modernere stijl dan de klassieke vormgeving van de jaren ervoor, met als doel de jongere generatie aan te spreken.

Digitale communicatie en online zichtbaarheid is vanzelfsprekend steeds belangrijker in deze tijd waar vooral de jongere generatie zich continu online bevindt. Anna Trombetta heeft, naast de

presentatie van de concours ronden, met ingang van zomer 2023 de digitale communicatie via Facebook en Instagram opgevoerd en met succes: het bereik op Facebook is in een half jaar tijd gegroeid naar 101.8k en op Instagram naar 45.8k.

De livestreams tijdens het concours, met weergaven van alle ronden van het concours en bereikbaar voor een groot publiek, zijn inmiddels niet meer weg te denken. Sinds 2017 kan de wereld mee kijken wat er tijdens de concoursen in 's-Hertogenbosch gebeurt en het heeft de positie van het concours aanzienlijk versterkt. Ook in 2023 werden er reportages en interviews opgenomen die tijdens de livestreams van het concours uitgezonden werden. Tijdens de pauze van de finale werden interessantste interviews aan de bezoekers in de zaal getoond en eveneens via livestream uitgezonden. Zo werd een eindeloos pauzebeeld op de computerschermen vermeden en hebben we veel kijkers weten vast te houden.

Na het concours kunnen de liefhebbers van en deelnemers aan het concours de prestaties terugkijken via het zeer goed bekeken IVC YouTube kanaal met een groeiend aantal kijkers. Opmerkelijk is het grote aantal kijkers in de Verenigde Staten en Duitsland, alsmede het hoge aantal weergaven onder 25 tot 34-jarigen.

- De IVC YouTube video's hebben 131.657 weergaven gegenereerd in 2023.
- Kijktijd 7.483,6 uren in totaal.
- Aantal vertoningen: 1.219.976

Leeftijd van kijker ↓	Weergaven	Gemiddelde weergaveduur	Gemiddeld percentage bekeken	Kijktijd (uur)
13-17 jaar	0,1%	0:16	52,9%	0%
18-24 jaar	12,3%	1:54	15,5%	8,0%
25-34 jaar	44,6%	2:27	11,4%	37,3%
35-44 jaar	15,8%	2:48	15,7%	15,1%
45-54 jaar	8,6%	3:37	14,3%	10,6%
55-64 jaar	6,2%	4:49	9,6%	10,2%
65 jaar en ouder	12,4%	4:28	10,1%	18,8%

Geografie	Weergaven	Rijktijd (uur) ↓	Verhoudende weergaveduur
☐ Totaal	131.657	7.483,6	3:24
☐ Verenigde Staten	15.321 11,6%	754,9 10,1%	2:57
☐ Duitsland	14.205 10,8%	743,0 9,9%	3:08
☐ Nederland	7.535 5,7%	674,1 9,0%	5:22
☐ Verenigd Koninkrijk	4.117 3,1%	241,2 3,2%	3:30
☐ Italië	5.227 4,0%	206,0 2,8%	2:21
☐ Frankrijk	3.653 2,8%	175,1 2,3%	2:52
☐ Japan	1.798 1,4%	101,3 1,4%	3:22
☐ Zuid-Korea	1.920 1,5%	84,8 1,1%	2:39
☐ Zuid-Afrika	401 0,3%	53,3 0,7%	7:58
☐ Rusland	837 0,6%	52,7 0,7%	3:46
☐ Mexico	929 0,7%	51,3 0,7%	3:18
☐ Polen	1.171 0,9%	46,5 0,6%	2:22
☐ Oostenrijk	919 0,7%	46,0 0,6%	3:00
☐ Canada	1.096 0,8%	42,6 0,6%	2:20
☐ Roemenië	275 0,2%	33,5 0,5%	7:18
☐ Spanje	808 0,6%	31,9 0,4%	2:22
☐ Brazilië	304 0,2%	30,1 0,4%	5:56
☐ België	796 0,6%	24,5 0,3%	1:50

6. Stakeholder analyse 2023

Ondersteunende partners:

Gemeente 's-Hertogenbosch, Provincie Noord-Brabant (samen met Kunstloc), Fonds Podiumkunsten, het Cultuurfonds, ANED Fonds, Rudolf H. Schmidtfonds, Stichting HeraSon, Staetshuys Fonds, Golden Tulip Hotel Central, Story BMW 's-Hertogenbosch, Truus und Gerrit van Riemsdijk Stiftung, Stichting Vrienden van de IVC, André en Josée van Amelvoort en particuliere anonieme gevers.

Culturele partners:

Theater aan de Parade, PhilZuid, het Koninklijk Concertgebouw, Dutch National Opera Academy, De Nationale Opera Studio, Margreet Honig Foundation, Opera Zuid, Willem Twee Concertzaal, Internationaal Liedfestival Zeist, Koninklijk Conservatorium Den Haag, Conservatorium van Amsterdam, Conservatorium Utrecht, Conservatorium Maastricht, Codarts Rotterdam, Huis73, Stichting Bach Cantates 's-Hertogenbosch, Noten op de Noen te Helvoirt, Heusden Vesting Klassiek, Vocaal Ensemble Markant, Concerto Brabant, Sinfonia Rotterdam.

Mediapartners:

Concerto Media, Stingray Classica, Concertzender Actueel, NTR Podium, Een goedemorgen met... AVROTROS, Opium op 4 AVROTROS, NPO Radio 4, Omroep Brabant, Spiegelzaal AVROTROS, Brabants Dagblad, Dtv Nieuws, Brabant Cultureel, Place de l'Opera en Deutschlandfunk.de.

Inwoners 's-Hertogenbosch en regio:

Vrienden van de IVC, de gastgezinnen en de vrijwilligers van de IVC.

De IVC waardeert de ondersteuning van een groeiend vriendenbestand, dat uit ca. 100 vrienden bestaat.

De deelnemers aan het concours worden ondergebracht bij gastgezinnen in en rond Den Bosch. Door de jaren heen is dit bestand uitgegroeid tot een bestand van 100 zeer betrokken gastgezinnen, die de deelnemers ondersteunen tijdens een spannende week. Doordat er geen hotelkosten voor de deelnemers zijn zorgen de gastgezinnen er mede voor dat deelname aan de competitie voor de deelnemers financieel toegankelijk is. Dit is een rijk kapitaal aan "soft sponsoring". Alleen al het laatste zou omgerekend op een totaal van 125.000 Euro per 2 jaar uitkomen (uitgaande van een realistische overnachtingsprijs van 120 Euro per nacht).

Tijdens het concours kunnen we bogen op vijftientig vrijwilligers die meewerken aan de IVC evenementen. Zij ontvangen daarvoor een vrijwilligersvergoeding.

7. SWOT-analyse

Strengths <ul style="list-style-type: none">• Sterke reputatie• Sterk lokaal en internationaal netwerk• 'Early' adopters van nieuwe technologie• Toegewijde, zelfbewuste organisatie met open houding	Weaknesses <ul style="list-style-type: none">• 'Niche in een niche'• Afhankelijkheid van subsidies en fondsen• Toekomstbestendigheid in beleid
Opportunities <ul style="list-style-type: none">• Digitalisering• Erkenning voor maatschappelijke en sociale rol van muziek• Samenwerking met andere concoursen• Brede zoektocht klassieke muzieksector naar nieuwe formats• Het actieve cultuurbeleid van de stad 's-Hertogenbosch	Threats <ul style="list-style-type: none">• Krimpemde markt• Moeilijke uitgangspositie bij OCW, RvC en FPK• "Winner takes all"-principe

Enkele opmerkingen bij de SWOT-analyse:

Strengths:

De kleinschaligheid de niet bureaucratische organisatie van de IVC faciliteren de hier vermelde "open houding".

Weaknesses:

Klassieke muziek is op zichzelf al een onderdeel van de cultuur dat doorgaans geen hele grote massa aanspreekt. De vorm van een concours is binnen dat onderdeel een nog specifiekere "niche".

Opportunities:

Het samenwerking met de collega-concoursen in Nederland en de verbinding met de Internationale federatie WIMFC heeft zich in de afgelopen jaren als strength bewezen en wordt met zekerheid ook voor toekomstige opportuniteiten gebruikt.

Threats:

In de vorige subsidieronde kreeg geen van de Nederlandse internationale concoursen een subsidie toegekend omdat de concoursen binnen de criteria van de festivalregeling slecht aan de eisen konden voldoen. Hier is voor de subsidieronde 2021-2024 met succes verweer tegen ingebracht, waarna het FPK de concoursen alsnog meenam in de subsidieverstrekking. Voor 2025-2028 is dit echter geenszins zeker en samen werken de concoursen aan waardering voor concoursen bij de nationale beslissers.

“Winner takes all” betekent dat in de cultuur de grote instellingen steeds meer een monopolypositie innemen wat voor een kleinere instelling als de IVC niet altijd gunstig is.

8. Werkgeverschap, bestuur en toepassing van de codes

Werkgeverschap

Het IVC Team bestond in 2023 uit de volgende personen:

Ivan van Kalmthout/Andrew Watts	Directeur	0,8 fte
Leonie de Bot	Finance	0,3 fte
Ariane Hofman	Directie-assistente	0,5 fte
Edwin Thus	Productieleider	1,0 fte
Anna Trombetta	Parttime ondersteuning social media	0,1 fte
Loes Kleuver	Parttime ondersteuning in aanloop naar het concours	0,1 fte
<i>Henriette Luiten</i>	<i>Teamondersteuning vrijwillig</i>	<i>0,1 fte</i>

NB. Ivan, Ariane en Edwin staan op de loonlijst, de overige personen betreft inhuur.

Nieuwe kantoorruimte IVC

In 2023 vond de verhuizing plaats van het kantoorpand aan de Prins Bernhardstraat 8 naar de Parade 12. De nieuwe kantoorruimte van de IVC bevindt zich binnen het kantoor van de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch. De voornaamste reden om te verhuizen was van financiële aard vanwege een aanzienlijk gunstiger huurprijs van de nieuwe locatie. Daarbij ligt de nieuwe locatie werkelijk in het hart van de stad, recht tegenover het nieuwe Theater aan de Parade.

Bestuur

Het bestuur is in het jaar 2023 ongewijzigd en bestaat momenteel uit 8 bestuursleden. Aangezien dat aantal te groot is, zal een rooster van aftreden worden opgesteld. In januari 2024 treden twee bestuursleden terug, Nanne Valkenburg en Mark Bannenberg. Later dat jaar zal ook een derde bestuurslid terugtreden, zodat het bestuur afslankt naar een maximum van vijf personen.

Winnie Sorgdrager	Voorzitter	Voormalig Minister van Justitie en voorzitter van de Raad van Cultuur
Wijnand van Damme	Penningmeester	Businesspartner B.A. van Doorn B.V.
Mark Bannenberg	Secretaris	Advocaat
Huib van Olden		Voormalig wethouder Werk en Inkomen, Cultuur, Toerisme en Erfgoed in 's-Hertogenbosch
Marjolein Niels		Hoofd Zangafdeling Koninklijk Conservatorium Den Haag, mezzosopraan
Nanne Valkenburg		Ondernemer
Robert van Straaten		Ondernemer
Jef Oomen		Notaris en voorzitter van het bestuur van de Vrienden van de IVC

Bestuursleden ontvangen geen bezoldiging, wel een vergoeding voor gemaakte onkosten.

Code Culturele Diversiteit en Inclusie

Programma

De klassieke vocale muziek heeft geen overlevingskans als ze niet mee-ontwikkelt met de huidige tijd. Kenmerken van deze tijd zijn globalisering en het aan de kaak stellen van ongelijke sociale structuren. De IVC maakt in het programma artistieke keuzes om meer hedendaagse muziek onder de aandacht te brengen. Daarmee ontstaat de mogelijkheid om actief ondervetegenwoordigde talen en culturen, vrouwelijke componisten en zangers, musici en componisten van kleur te promoten. Het promoten van werk van vrouwelijke componisten met daaraan verbonden de Van Amelsvoort Prijs voor de beste vertolking van werk van een vrouwelijke componist is daar een goed voorbeeld van.

De IVC kan als kleine organisatie grote maatschappelijke ontwikkelingen (de kaalslag van voor iedereen toegankelijk goed muziekonderwijs bijvoorbeeld) niet kenteren noch tegenhouden. Maar we maken vocale klassieke muziek wel toegankelijk voor mensen die er niet vanzelfsprekend mee in aanraking komen. Allereerst door onze locatie: in 's-Hertogenbosch is er op dit gebied geen aanbod zoals in andere steden in het land. Ten tweede door onze prijsstrategie, het betaalbaar houden van de entreekaarten. En ten derde is een concoursvorm vaak makkelijker voor velen: er is een sympathie voor jonge kunstenaars en er is een gemengder aanbod aan muziek dan bij een avond opera met slechts één componist.

- Deelnemers

Er zijn geen barrières voor deelname aan onze concoursen en cursussen - behalve de artistiek inhoudelijke en de leeftijdseisen die worden gesteld. Deelnemers sturen een video in of presenteren zich live tijdens een voorronde en dit werk wordt beoordeeld door een jury.

IVC kiest bewust voor het laag houden van de prijzen voor deelname om op dat vlak geen of nauwelijks barrières op te werpen. Daarnaast ondersteunen we zangers door vanaf de halve finale de reiskosten te vergoeden en door het regelmatig sponsoren van zangonderricht.

Winnaars Van Riemsdijk Prize (best performance Veronese's Green): bariton Giacomo Schmidt en pianiste Jong Sun Woo

Er doet een grote verscheidenheid aan nationaliteiten mee aan het concours. In 2022 hadden we inschrijvingen van 49 verschillende nationaliteiten. Westerse nationaliteiten zijn sterk vertegenwoordigd, evenals Aziatische. Binnen de westerse nationaliteiten bevinden zich echter ook vaak vele zangers die van Afrikaanse komaf zijn. In 2023 hadden we aanmeldingen van 42 nationaliteiten. Voor het concours van 2024 zijn gesprekken gaande om ook in Amerika en in Zuid-Afrika voorronden te organiseren om daarmee de verscheidenheid van de deelnemersgroepen te vergroten.

Vrouwen zijn in deze tijd oververtegenwoordigd in onze groep deelnemers.

- Jury

Bij het samenstellen van de jury wordt niet alleen gekozen voor een diverse samenstelling op artistiek inhoudelijk vlak maar ook op gender en culturele achtergrond. Dit beleid heeft in de afgelopen jaren steeds meer vruchten afgeworpen en zal nagestreefd worden.

Publiek

Door de toegenomen bewerking van digitale wegen als Instagram en Facebook en ook de online streaming van voorronden, (semi) finales en masterclasses groeit een groot internationaal publiek, waaronder een groeiend aandeel van jong publiek. Ook mensen met fysieke beperkingen kunnen hierdoor makkelijker toegang krijgen tot deze kunstvorm.

Daarnaast hebben we dit jaar onze masterclasswebsite online waardoor veel meer jong zangtalent van over heel de wereld toegang gaat krijgen tot hoogwaardige kennisoverdracht. Hierdoor is de

financiële barrière een stuk lager geworden en daarmee ook de sociale barrière (het wordt mogelijk gemaakt ook vanuit huis aan je zangcarrière te werken).

De IVC probeert drempelverlagend te werken door zo laag mogelijke toegangsprijzen aan te houden. Voor studenten en jongeren is er daarnaast nog een extra aantrekkelijk prijsbeleid.

Personeel

De IVC heeft een gezonde genderbalans in het personeel. Het vaste team van directie en staf is samengesteld uit twee mannen en twee vrouwen. Bij tijd en wijle zijn mensen met een andere culturele achtergrond onderdeel van het flexibele deel van ons team maar het vaste team is klein (4 part timers) en kent weinig verloop. Culturele diversiteit kan zeer wel bijdragen aan goede werkresultaten en bij toekomstige vacatures is een eventuele kandidaat/kandidate met een andere culturele achtergrond voor ons zeker een welkome aanvulling. In de sollicitatieprocedure voor de aanstelling van de nieuwe directeur is in de procedure wel degelijk bewust rekening gehouden met diversiteit.

De bestuursvoorzitter van de IVC is sinds begin van 2022 een vrouw. Vanwege praktische overwegingen en politieke connecties zijn tegelijkertijd twee mannen aangetrokken waardoor de genderbalans in het bestuur niet verbeterd is. In 2024 zullen drie mannen uit het bestuur aftreden (en niet vervangen worden) waardoor de genderbalans vanaf dat moment een veel betere zal zijn.

Partners

De IVC is een organisatie die werkt vanuit de overtuiging dat ieder mens gelijke kansen en rechten verdient. Wij werken slechts met partners samen die net als de IVC aan elke kunstenaar of publieksgroep dezelfde mensenrechten toekennen.

Code Governance Cultuur

De IVC onderschrijft de Code Governance Cultuur en volgt de 8 principes van deze code.

Ad 1) De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

De maatschappelijke doelstelling van de IVC wordt al 70 jaar met veel passie uitgevoerd en in een heldere structuur gewaarborgd, waarbij we jaar in jaar uit de organisatie verder professionaliseren. In dit verslag is uitgebreid toegelicht op welke wijze de IVC culturele waarde creëert, overdraagt en bewaart.

Ad 2) De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan. De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af.

Wij zijn een Stichting en volgen het bestuur-directiemodel waarbij de dagelijkse organisatie van de stichting gedelegeerd is aan de directeur, met behoud van eindverantwoordelijkheid voor het bestuur.

Ad 3) Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer.

Op dit onderdeel wordt streng toezicht gehouden door zowel het bestuur zelf als de directie. Ons bestuur bestond in 2023 uit 8 onbezoldigde leden die een hoge professionele kwaliteit hebben. De hier genoemde principes worden in acht genomen.

Ad 4) Bestuurders en toezichhouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

Het bestuur bestaat uit professionals van een hoog kaliber uit verschillende werkvelden met allen een hart voor klassieke zang. Bestuursleden die beroepsmatig werken als zanger of met klassieke zang waarborgen samen met een ervaren internationaal zanger als artistiek directeur de artistieke integriteit. Het bestuur heeft een rooster van optredens opgesteld waarbij rekening gehouden wordt met zowel continuïteit als vernieuwing. De statuten worden daarbij gevolgd voor wat betreft de samenstelling en de grootte van het bestuur. Het bestuur evalueert jaarlijks het eigen functioneren.

Ad 5) Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

Dit komt overeen met de werkwijze van de IVC. De rolverdeling tussen directie en bestuur is duidelijk voor beide partijen. Tijdens de vergaderingen worden er kritische vragen gesteld door bestuursleden vanuit hun rol als toezichhoudende partij. Tijdens een directiewissel, zoals in de zomer van 2023, nemen zij actief hun rol op zich van werkgever.

Ad 6) Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.

Zorgvuldigheid is een vanzelfsprekendheid voor de IVC. Het bestuur en directie werken aan het opstellen van een protocol in geval van ongewenst gedrag en voor een veilige werkomgeving voor ieder die betrokken is bij de IVC.

Ad 7) Het bestuur voert zijn toezichhoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.

Het bestuur van de IVC kenmerkt zich door enthousiasme en betrokkenheid. Naast de vier jaarlijkse bestuursvergaderingen zijn er vele (informele) overlegmomenten waar actief ondersteuning op het gebied van personele bezetting, politieke contacten en sponsoringsvraagstukken geleverd wordt. Het cultureel maatschappelijke belang van de IVC wordt altijd voor ogen gehouden.

Ad 8) Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

Zoals boven reeds benoemd bestaat het bestuur uit 8 leden, maar zullen in 2024 drie bestuursleden terugtreden. De bestuursleden hebben allen een verschillende achtergrond (politiek, zakelijk en cultureel) die de IVC helpt zijn doelstellingen te verwezenlijken. Het bestuur is volledig onbezoldigd, mede om belangenverstrengeling te voorkomen.

De jaarrekening wordt opgesteld in samenwerking met Nagtzaam accountants. Dit kantoor legt verantwoording af over onze werkwijze. Deze jaarrekening is voor iedereen toegankelijk op onze website.

Fair Practice Code

De IVC onderschrijft de doelstellingen van de Fair Practice Code en vindt het van groot belang om kunstenaars een vergoeding te betalen die ook het voorbereidende werk voor een opdracht weerspiegelt. In geval van een calamiteit als een pandemie is het ook van groot belang om

kunstenars een faire vergoeding te betalen, ook in het geval van afzeggingen. Van onze partners wordt eenzelfde houding verwacht. De naleving van de code is een onderdeel van de gesprekken met culturele instellingen met welke de IVC mee samenwerkt. Op basis van deze overtuiging hebben we in het verleden en recent met partners gesproken om de vergoedingen voor artiesten te verhogen.

Wij zijn op de hoogte en passen de tarievenlijst toe van de Kunstenbond/Ntb (vakbond voor musici). Daarnaast hanteren we de rekenmethode van de Ketentafel freelance klassieke musici (Eindrapportage Starttarieven) van het Platform ACCT om onze tarieven te toetsen. Met onze concertpartners zijn we voortdurend in gesprek over eerlijke beloning en zoeken we samen naar passende oplossingen bij soms beperkte middelen.

Voor het kleine team van IVC-medewerkers is een veilige en gezonde werkomgeving voorhanden. De mogelijkheid voor bijscholing, coaching en/of het bijwonen van evenementen en ruimte maken voor creatieve ideeën is eveneens aanwezig. Er is een open en respectvolle omgang tussen alle medewerkers. Dit geldt eveneens voor de relatie tussen medewerkers, partners, competitiedeelnemers en vrijwilligers. De relatie met het overkoepelend bestuur is open en transparant. Onze vrijwilligers ontvangen een vergoeding per dagdeel tijdens onze activiteiten alsmede een reiskostenvergoeding.

Wet Normering Topinkomens

Geen enkel lid van het Team IVC ontvangt een bezoldiging boven het vastgestelde bezoldigingsmaximum. Zoals hierboven reeds beschreven ontvangt het bestuur geen enkele bezoldiging.

Er is geen WNT-verantwoordingsverplichting omdat de subsidie jaarlijks lager is dan € 500.000.

's-Hertogenbosch, 16 mei 2024

Was getekend,

W. Sorgdrager
Voorzitter

W.E.E.M. van Damme
Penningmeester

M. Niels
Secretaris

H.C. van Olden
Lid

R.C.C.A. van Straaten
Lid

J. H. Oomen
Lid

A.Watts
Directeur

Jaarrekening 2023

Balans per 31-12-2023 in € na resultaatbestemming

ACTIVA	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar
Vaste Activa	4.449	4.450
I Immateriële vaste activa	-	-
II Materiële vaste activa	4.449	4.450
III Financiële vaste activa	-	-
Vlottende Activa	106.818	184.326
I Voorraden	-	-
II Vorderingen	72.801	58.374
III Effecten	-	-
IV Liquide middelen	34.018	125.952
TOTAAL ACTIVA	111.267	188.776
PASSIVA	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar
Eigen Vermogen	43.666	133.691
I.a Algemene reserve	6.216	28.141
I.b Algemene reserve (continuïteitsreserve)	35.000	35.000
II Bestemmingsreserves	-	66.600
III Bestemmingsfondsen	2.450	3.950
Provinciale egalisatiereserve	-31.786	-11867
Kortlopende schulden	99.387	66.952
TOTAAL PASSIVA	111.267	188.776

Toelichting op de Balans 2023 in €

ACTIVA	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar
Vaste Activa		
<hr/>		
II Materiële vaste activa		
Computers, hard- en software	2.173	1.233
Overige inventaris	2.276	3.217
Totaal vaste activa	4.449	4.450
<hr/>		
Viottende Activa		
<hr/>		
II Vorderingen		
Te ontvangen bedragen / Debiteuren	5.388	6.431
Overige Vorderingen en Overlopende Activa	42.817	46.541
BTW te verhalen vorig boekjaar	24.595	5.402
Totaal vorderingen	72.801	58.374
<hr/>		
IV Liquide middelen		
Kas	-	-
Rekening-Courant	26.468	24.038
Spaarrekening	6.048	100.442
PayPal account	1.502	1.472
Totaal liquide middelen	34.018	125.952
<hr/>		
Totaal Viottende Activa	106.818	184.326
<hr/>		
TOTAAL ACTIVA	111.267	188.776
<hr/>		

PASSIVA	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar
Eigen Vermogen		
I Algemene reserve		
I.a Algemene reserve		
Stand 1 januari boekjaar	28.141	41.565
Exploitatieresultaat boekjaar	-21.925	11.510
Mutatie provinciale egaliseringsreserve 2021	-	1.914
Stand 31 december boekjaar	6.216	28.141
I.b Algemene reserve (continuïteitsreserve)		
Stand 1 januari boekjaar	35.000	35.000
Continuïteitsreserve (dotatie vrienden stichting)	-	-
Stand 31 december boekjaar	35.000	35.000
Totaal algemene reserve	41.216	63.141
II Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve covid/energiecrisis/inflatie	30.000	126.600
Bestemmingsreserve extra stimulering talent	36.600	
Af: Resultaatbestemming	-66.600	60.000
Af: Herbestemming	-	<u>66.600</u>
	-	-
Totaal bestemmingsreserves	-	66.600
III Bestemmingsfonds Prijzengeld IVC		
Stand 1 januari boekjaar	3.950	3.950
Af: Uitgekeerd prijzengeld	1.500	-
Totaal bestemmingsfondsen	2.450	3.950
Totaal eigen vermogen	43.666	133.691

	Huidig boekjaar	Vorig boekjaar
Provinciale egalisatiereserve		
Stand 1 januari boekjaar	-11.867	1.914
mutatie vanuit resultaatbestemming	-19.919	<u>-13.781</u>
	-31.786	-11.867
Kortlopende schulden		
Nog te betalen crediteuren	57.165	18.886
Overlopende passiva	36.495	36.399
BTW te betalen vorig boekjaar		-
Uit te keren vakantiegelden (vermeerderd met premies)	3.759	7.032
Loonbelasting/Premies Volksverzekeringen	1.968	4.636
Totaal kortlopende schulden	99.387	66.952
TOTAAL PASSIVA	111.267	188.776

Functionele Exploitatierkening 2023 in €

BATEN	Huidig boekjaar	Begroting 2023	Vorig boekjaar
Eigen inkomsten			
1. Publieksinkomsten; recettes Nederland	42.665	68.000	49.566
2. Sponsorinkomsten	-	4.500	-
3a. Vergoedingen uit samenwerkingen	1.534	16.250	7.234
3b. Bijdragen deelnemers	17.810	19.400	28.023
3e. Overige inkomsten	6.400	10.625	18.105
4. Totaal directe inkomsten	68.409	118.775	102.928
5. Indirecte inkomsten	7.489	6.500	6.751
6a. Bijdragen particulieren incl. vrienden	35.000	73.500	36.073
6c. Bijdragen van private fondsen	36.961	92.475	122.221
6. Totaal private middelen	71.961	165.975	158.294
7. Totaal eigen inkomsten	147.859	291.250	267.974
Subsidies			
8. Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	46.080	25.000	42.480
9. Meerjarige subsidie provincie	100.000	100.000	100.000
10. Meerjarige subsidie gemeente	202.630	225.000	189.040
11a. Bijdragen Nederlandse overheden	14.500	-	-
11d. Bijdragen buitenlandse fondsen	30.208	15.000	19.402
12. Totaal subsidies	393.418	365.000	350.922
13. TOTAAL BATEN	541.276	656.250	618.895
LASTEN			
Beheerslasten			
1. Beheerslasten materieel	80.465	77.000	73.669
2. Beheerslasten personeel	120.143	122.056	91.346
3. Beheerslasten totaal	200.608	199.056	165.015

Activiteitenlasten

	Huidig boekjaar	Begroting 2023	Vorig boekjaar
Activiteitenlasten materieel			
4a. Locatiekosten	44.658	42.000	38.161
4b. Overige programmakosten	48.333	30.375	85.969
4c. Marketing	64.804	82.500	72.950
4d. Educatieve activiteiten	33.708	12.750	31.901
4e. Overige materiële activiteitenlasten	<u>2.650</u>	<u>8.250</u>	<u>774</u>
4. Activiteitslasten materieel totaal	194.152	175.875	229.755
Activiteitenlasten personeel			
5a. Tijdelijk personeel	43.724	16.594	52.007
5b. Uitkoop/Honoraria kernprogrammering podiumkunsten	24.359	60.125	46.644
5c. Uitkoop/Honoraria overige programmering	31.543	31.395	51.738
5d. Jurykosten	19.948	31.475	33.214
5e. Overige	<u>135.386</u>	<u>141.730</u>	<u>125.814</u>
5. Activiteitslasten personeel totaal	254.960	281.319	309.417
6. Activiteitslasten totaal	450.761	457.194	539.172
7. TOTAAL LASTEN	649.720	656.250	704.187
8. Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-	-	-
9. Saldo rentebaten/lasten	-	-	-
10. Saldo bijzondere baten/lasten	-	-	-
12. Exploitatieresultaat	-108.444	-	-85.292
TOTAAL BATEN	541.276	656.250	618.895
TOTAAL LASTEN	649.720	656.250	704.187
SALDO	-108.444	-	-85.292
Resultaatbestemming:			
Bestemmingsreserve covid/energiecrisis/inflatie	30.000		60.000
Bestemmingsreserve extra stimulering talent	36.600		-
Provinciale egaliseringsreserve	19.919		13.781
Algemene reserve	21.925		11.510
SALDO	-	-	-

10. Toelichting bij de jaarrekening

1 | Algemeen

Grondslagen voor waardering

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. De jaarrekening is opgesteld in euro's en aan de hand van het verantwoordingsmodel van het Fonds Podiumkunsten. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Activiteiten

Hoofdactiviteit van de Stichting International Vocal Competition 's-Hertogenbosch is het organiseren van de International Vocal Competition. Daarnaast organiseert de stichting door het jaar heen hieraan gelieerde activiteiten op klassiek vocaal muzikaal gebied.

Statutaire vestigingsplaats en -adres:

Parade 12

5211 KL 's-Hertogenbosch.

Continuïteit

Het bestuur heeft vertrouwen in de toekomst van de IVC. De stichting ontvangt structurele steun van de gemeente 's-Hertogenbosch, de provincie Noord-Brabant en het Fonds Podiumkunsten voor de periode van 2021-2024 en het ligt in de lijn der verwachting ook voor de nieuwe periode 2025-2028 structurele steun te ontvangen. Daarnaast ontvangt de IVC regelmatig subsidies en donaties van particulieren, vrienden en private fondsen uit het binnen- en buitenland. De vermogenspositie, de liquiditeits- en solvabiliteitsratio's zijn goed. Het negatief exploitatieresultaat kan worden opgevangen door de reserves die zijn opgebouwd in eerdere jaren.

Met de komst van de nieuwe directeur Andrew Watts is er een artistiek beleid gepresenteerd dat gericht is op een verankering in de maatschappij; IVC zorgt niet alleen voor talentontwikkeling en een competitie van internationale allure, maar ook brengt de organisatie de traditie van klassieke zang naar de mensen toe en maakt het toegankelijker.

2 | BALANS - Waarderingsgrondslagen voor de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarden en verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. De afschrijvingstermijnen van de huidige activa bedragen 4 tot 5 jaar.

Voorzieningen

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen, als gevolg van oninbaarheid, worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking. De liquiditeitsratio is bij het afsluiten van 2023 1,1. De stichting heeft net als in voorgaande jaren geen liquiditeitsproblemen.

Omzetbelasting

Over het vierde kwartaal 2023 staat een vordering omzetbelasting van € 22.900. Na de rondrekening van de omzetbelasting bij de jaarafsluiting komt daar nog een suppletie van €1.695 te vorderen omzetbelasting bij, waardoor het totaal komt op €24.595.

PASSIVA

Eigen Vermogen

Algemene Reserve

Het eigen vermogen bestaat uit de opbouw van de exploitatieresultaten uit het verleden vermeerderd of verminderd met het exploitatieresultaat van het huidige boekjaar. In 2023 is er een negatief exploitatie resultaat van € 108.443. Dit tekort wordt deels opgevangen uit de bestemmingsreserve (€66.600) en deels uit de algemene reserve (€21.925). Verder is er vanuit de provinciale subsidie een jaarlijkse verplichting om een deel van de reserve op te nemen als een egaliseringsreserve (€19.919).

Continuïteitsreserve

Er is in 2019 een continuïteitsreserve gecreëerd samen met de Stichting Vrienden van de IVC ter waarde van € 35.000. Deze is bedoeld om speelruimte te hebben om onverwachte veranderingen op te vangen. In 2023 hebben we deze niet hoeven gebruiken.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve

In 2020 heeft de IVC vanuit het FPK een bijzonder belangrijke ondersteuning ontvangen die bestaanszekerheid voor de komende jaren, ondanks meerdere jaren van tegenvallende inkomsten kan garanderen. Dit bedrag is tevens bedoeld als mogelijkheid om jonge zangers extra kansen te geven om ze te ondersteunen in het te boven te komen van de moeilijke covid jaren.

In 2022 werd € 60.000 uit deze bestemmingsreserve gebruikt om het negatieve exploitatieresultaat grotendeels aan toe te kennen. Het resterende bedrag aan bestemmingsreserve is herbestemd in 2022 en opgebruikt in 2023. €30.000 van de herbestemming is besteed aan de hogere kosten als gevolg van inflatie en de energiecrisis in 2023, €36.600 aan extra stimulering talent.

Bestemmingsfonds Prijzengeld IVC

Hier worden de door fondsen beschikbaar gestelde specifieke IVC-prijzen verantwoord door dotaties en onttrekkingen aan dit fonds. Deze baten met een bijzondere bestemming worden via de resultaatbestemming toegevoegd en onttrokken aan de bestemmingsfondsen. In 2023 is € 1.500 van de door Elly Ameling beschikbaar gestelde Rudolf Jansen Prijs uitgekeerd aan de Russische pianist Mark Vaza.

De stand op 31-12-2023 is € 2.450.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio per 31-12-2023 is 11%. Dit is een forse daling ten opzichte van voorgaande jaren, waar een gemiddelde van 65% werd berekend. Voor het jaar 2024 is het streven de ratio weer op gezond niveau te krijgen door meer inspanningen te leveren met fondsenwerving.

Er is geen vreemd vermogen aanwezig in de Stichting.

Provinciale egalisereserve

Op verzoek van de provincie is hier met terugwerkende kracht van 2021 een egalisereserve gecreëerd van € 1.914. Deze wordt berekend door de provinciale subsidie te delen door de totale baten en dit te vermenigvuldigen met het exploitatieresultaat. Over de vier jaar van de subsidie periode mag deze reserve niet meer dan 10% bedragen van het jaarlijkse bedrag aan provincie subsidie (€ 10.000).

In 2023 is deze egalisereserve gemuteerd met - € 19.919, waardoor de reserve momenteel een negatieve positie liet zien. Deze negatieve reserve is vastgesteld op - € 31.786 per 31-12-2023.

Schulden

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er bestaat een leaseovereenkomst voor een kopieerapparaat. Deze bedraagt € 4.068 per jaar en loopt nog voor de jaren 2023 t/m 2026. In 2024 is besloten het contract te laten aflopen tot en met 2026.

In 2023 is de stichting verhuisd naar een ander pand. Hiervoor geldt een huurverplichting die is aangegaan voor twee jaar, tot 14 mei 2025 voor een bedrag van €12.400 (exclusief indicatie).

3 | EXPLOITATIEREKENING - Grondslagen voor de resultaatbepaling

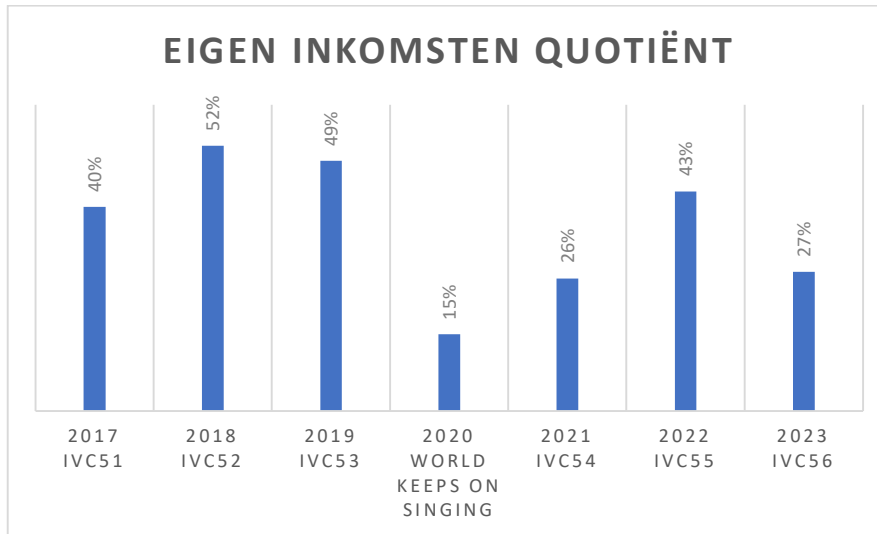
Het resultaat wordt jaarlijks bepaald als verschil tussen enerzijds de baten en anderzijds de lasten van het boekjaar, rekening houdend met de hiervoor genoemde waarderinggrondslagen.

Verhouding eigen inkomsten / subsidies

In 2023 is er een totaal aan subsidies van €393.418 ontvangen. Daarvan is €348.710 structurele subsidie, €14.500 projectsubsidie van de gemeente 's-Hertogenbosch en €30.208 subsidie uit buitenlandse fondsen. Dit is 72,7% van de totale inkomsten.

Eigen inkomsten, bestaande uit inschrijfgelden van deelnemers, binnenlandse projectsubsidies, prijzengelden en inkomsten uit recettes en uitkoopsommen bedragen €147.859. Dit is 27,3% van de totale inkomsten.

De buitenlandse privaatfondsen worden in dit model (volgens FPK) bij de subsidies geteld. Als dit bedrag als eigen inkomsten meegerekend zou worden, verschuift de verhouding van 27,3% naar 32,9% eigen inkomsten.

Er heeft een indexering plaatsgevonden vanuit de structurele subsidiënten, waardoor de structurele subsidie € 17.190 hoger uitviel dan in het voorgaande jaar.

Aan eigen inkomsten zijn er € 116.962 minder inkomsten gerealiseerd ten opzichte van 2022. Dat is deels te verklaren uit de aard van de competitie; het 56^e IVC concours had LiedDuo als thema. Het is inherent aan het genre; er schrijven zich minder duo's in dan individuele zangers tijdens een Opera | Oratorium thema. Het ligt dan ook in de lijn der verwachting dat de inschrijfgelden in 2023 meer lijken op het jaar 2021 dan het jaar 2022.

De stichting ontving ook minder subsidies en prijzengelden, dat ook te verklaren is uit het thema LiedDuo.

Waar er aan de inkomstenkant aanzienlijk minder geld binnenkwam vanwege het thema LiedDuo, zijn er in 2023 ook minder kosten geweest aan artistieke programma, jury, solisten en begeleiders. Dit heeft geen consequenties gehad voor het exploitatieresultaat.

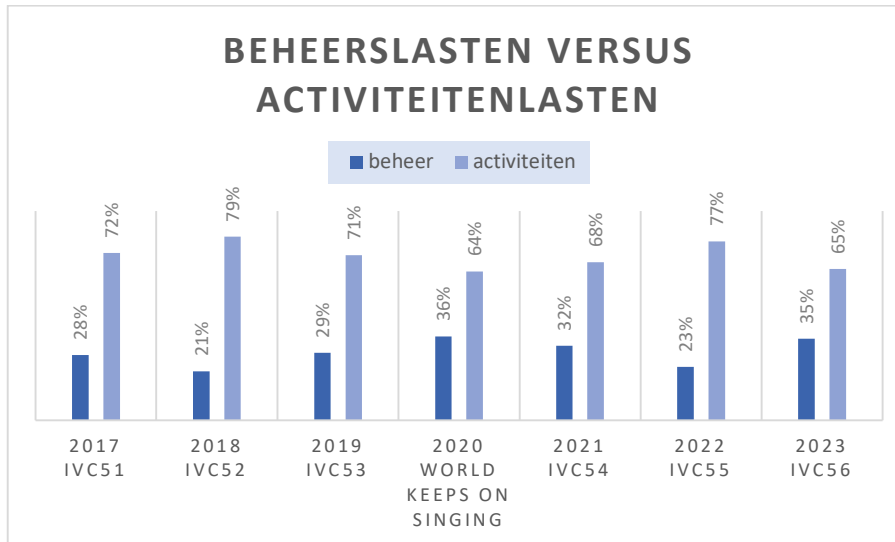
Extra kosten in 2023: directeurswissel en verhuizing

In september 2023 vond er een directeurswissel plaats. Het was niet direct mogelijk om de nieuwe directeur Andrew Watts met een Britse nationaliteit op de loonlijst te zetten. Daarvoor moest er eerst een werkvergunning worden geregeld. Er zijn kosten gemaakt om die vergunning te verkrijgen. De vertrekkende directeur stond op de loonlijst tot en met augustus 2023, waardoor de personeelskosten in loondienst lager zijn uitgevallen. De nieuwe directeur werd freelance uitbetaald. De freelance financieel medewerker heeft meer uren gewerkt dan aanvankelijk was begroot. Bovengenoemde situaties hebben geresulteerd in een totale personeelskostenstijging van € 33.027. Ook de overige personeelslasten waren € 6.162 hoger ten opzichte van het voorgaande jaar.

In het najaar van 2023 is de organisatie verhuisd naar een bovenverdieping van een pand aan de Parade 12 in 's-Hertogenbosch. De huur is aanzienlijk minder, maar de verhuiskosten van het kantoor en de ICT inrichting hebben gezorgd voor een extra kostenpost van € 12.952.

Verhoudingen beheerlasten en activiteitenlasten

In 2023 waren 35% van de kosten van de IVC beheerslasten en 65% activiteitenlasten. Deze verhouding is in een LiedDuo jaar meestal rond de 30/70% en in het uitgebreidere Opera | Oratorium jaar net boven de 20/80%. Dit jaar wijkt daar niet van af.

Baten

Het totaal aan baten wordt samengesteld door publieksinkomsten uit kaartverkoop, uitkoopsommen voor Laureatenconcerten, deelnemersbijdragen, sponsoring van prijzen, opbrengsten uit verkoop van advertenties in het concoursprogrammaboek, financiële bijdragen door particulieren, door privaatrechtelijke fondsen en door publiekrechtelijke subsidiegevers.

Personeelslasten

De stichting volgt geen CAO. Salarissen en andere vergoedingen voor in dienst genomen personeel zijn vastgesteld door middel van een arbeidsovereenkomst waarin een jaarlijkse indexering van de salarissen is geregeld op basis van het CBS-prijnsindexcijfer van de maand november van het voorafgaande kalenderjaar. Hiernaast kent de stichting personele lasten uit inleen van personeel op basis van overeenkomsten van opdracht.

Verdeling beheer- en activiteitenlasten

Bij de verdeling van de personeelslasten naar de verschillende rubrieken Beheerlasten en Activiteitenlasten zijn de navolgende verdeelsleutels gehanteerd:

Directie: 50% beheer, 50% activiteiten;
 Productie: 0% beheer, 100% activiteiten;
 Secretariaat / Administratief: 50% beheer, 50% activiteiten;
 Financieel: 100% beheer, 0% activiteiten;
 Marketing: 0% beheer, 100% activiteiten.

Verschillenanalyse begroting versus realisatie

De gepresenteerde begroting is gelijk aan de voorgeschreven structuur van de subsidieaanvraag bij het FPK voor de periode 2021-2024 aan het FPK. Bij deze aanvraag moesten de vier jaar bij elkaar opgeteld worden om daar vervolgens een gemiddelde van te presenteren als aanvraagbegroting. Dit gemiddelde wijkt elk jaar af van de werkelijkheid, omdat de IVC om en om het LiedDuo en het Opera | Oratorium concours programmeert. Het Opera | Oratorium concours is uitgebreider en duurder dan het LiedDuo concours. Dit maakt een relevante analyse lastig. Hieronder volgt een analyse van de belangrijkste verschillen tussen de aanvraagbegroting en de werkelijke resultaten.

Baten

Publieksinkomsten/recettes Nederland zijn lager dan begroot omdat de culturele sector nog steeds last had van achterblijvende bezoekersaantallen.

Bijdragen deelnemers en overige inkomsten zijn iets lager dan begroot. Dit is te verklaren uit het feit dat de activiteit Lied Duo minder participanten heeft dan de activiteit Opera|Oratorium.

Bijdragen particulieren incl vrienden zijn lager dan begroot. Gedeeltelijk komt dit omdat er in de begroting een jaarlijkse bijdrage van de Stichting Vrienden van de IVC was ingepland maar dit jaar is daar geen beroep op gedaan.

Bijdragen private fondsen zijn aanzienlijk lager omdat het project IVC2.0 langer liep dan bij het maken van de begroting kon worden voorzien en de fondsen die daarbij horen vallen onder deze post. Voor het jaar 2024 is de intentie om weer actief te gaan fondsenwerven.

Subsidies zijn ontvangen voor het project masterclass website van de gemeente 's-Hertogenbosch en voor de masterclasses van Margreet Honig.

Lasten

Drie dingen vallen op in de vergelijking tussen realiteit en begroting van de lasten.

Beheerslasten personeel - € 3.057 meer dan begroot

Activiteitenlasten materieel – € 18.277 meer dan begroot

Activiteitenlasten personeel – € 24.711 minder dan begroot

Over het algemeen kunnen we stellen, dat de totale activiteitenlasten 2% minder zijn dan begroot. Er is wel meer uitgegeven aan personele lasten binnen die activiteitenlasten; dat heeft te maken met een directiewissel en de inhuur van tijdelijk personeel in de marketing en communicatie. Er is geld besteed aan een nieuwe huisstijl en een postercampagne voor naamsbekendheid, en backoffice van de website vereiste ook de nodige aanpassingen die werden uitbesteed aan specialisten.

De personele beheerslasten zijn de extra uren van de financiële medewerker en de reis- en verblijfskosten van de nieuwe directeur, die niet in 's-Hertogenbosch was gehuisvest.

4 | Verdere toelichting op de cijfers

Educatieve activiteiten

De educatieve activiteiten, voor zover deze niet onder het onderwerp 'Honoraria kernprogrammering en overige programmering' vielen waren de volgende:

- De masterclasses die plaatsvonden tijdens de competitieweek;
- De opnames en bewerking hiervan voor de masterclasswebsite zodat jong talent dat niet naar de competitie kan komen of niet geselecteerd werd ook kan profiteren van de hoogwaardige kennisoverdracht;
- De kosten voor het ontwikkelen van dit digitaliseringsproject zodat elke toekomstige masterclass een waardevolle resource kan zijn voor dit grote podium;
- De kosten voor de junior jury, bestaande uit studenten van verschillende conservatoria
- Zanglessen voor een laureaat uit 2022, die zijn verspreid over de jaren 2022 en 2023.

's-Hertogenbosch, 16 mei 2024

Was getekend,

W. Sorgdrager
Voorzitter

W.E.E.M. van Damme
Penningmeester

M. Niels
Secretaris

H. van Olden
Lid

R.C.C.A. van Straaten
Lid

J. H. Oomen
Lid

A.Watts
Directeur

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de directie en het bestuur van Stichting International Vocal Competition
's-Hertogenbosch (IVC)

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting International Vocal Competition 's-Hertogenbosch (IVC) te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting International Vocal Competition 's-Hertogenbosch (IVC) per 31 december 2023 en van het saldo van baten en lasten over 2023 in overeenstemming met verantwoordingsmodel Fonds Podiumkunsten 2021-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de exploitatierekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting International Vocal Competition 's-Hertogenbosch (IVC) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, andere informatie. Deze informatie bestaat uit:

- het jaarverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het verantwoordingsmodel Fonds Podiumkunsten 2021-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van het verantwoordingsmodel Fonds Podiumkunsten 2021-2024. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het verantwoordingsmodel Fonds Podiumkunsten 2021-2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met verantwoordingsmodel Fonds Podiumkunsten 2021-2024. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opstellen van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Veghel, 16 mei 2024

Nagtzaam Accountants & Fiscalisten Veghel B.V.

was getekend

D.J.M. Driessen-Leeijen RA